

דף כו.

הו"מ סימן ז פעיף ה

עין משפט א.

ה ו. י"א דשתויי יין ז מותר לו לדון דיני ממונות, אבל להורות באיסורין ק פסול, ואפי' שתה רק רביעית, אבל ביינות שלנו שאינם חזקים יש להתיר בשתיית רביעית.

ה ז. אין עד ר נעשה דיין, ודוקא אם ש העיד כבר אינו יכול להצטרף לדון על אותו מעשה. אבל דיינים שראו ת אפי' כיוונו בתורת עדות אם זה היה ביום, א דנים ע"פ ראייתם דלא תהיה שמיעה גדולה מראייה, ואם ראו בלילה דנים ע"פ עדות אחרת.

הגה: ח. מה שאין עד נעשה דיין רק בדברים שהם ב מן התורה, אבל בדרכן

ז. עיין בפ"ת שהביא ממדרש שחולק. ועיין בתוס' סנהדרין מ"ב ע"א.

ק. לפ"ז דין של עביד איניש דינא לנפשיה שמותר, יהיה אסור לשתויי יין לעשות דין לעצמו, שזה הוראה באיסורין. אמנם גם באיסורין אם פוסק מתוך השו"ע שרי.

ר. דבעינן עדות שאתה יכול להזימה, והדן בעצמו לא יקבל הזמה על עצמו, או מטעם דכתיב ועמדו שני האנשים, ועיין כתובות דף כ"א.

ש. תוס' בתרא קי"ד ע"א ומימרא דרב יהודה שם וכן כתבו הרמב"ם והרא"ש. והגם שבעדות בנמצא אחד מהם קרוב או פסול העדות בטלה ופוסל בכוונה להעיד לבד, עיין בש"ך בסי' ל"ז שכתב דשם צ"ל גזירת הכתוב בעדות.

ת. ואם בשעת מעשה הוזמן הדיין לשם עדות, דיין זה אינו יכול לדון כלל, גם ע"פ עדים אחרים וי"א דאף אם הוזמן דן ע"פ עדות אחרים, ודעה ראשונה היא דעת הרמב"ן והרא"ש ושכן ראוי להורות, וזו גם סברת הרשב"ם בכתרא קי"ג ע"ב. ודעה שניה נראה שזו דעת הרמב"ם כ"כ בב"י.

א. דאין עליהם בזה תורת עדות כ"כ הסמ"ע. ומש"כ ביום היינו בשעה שראויה לדון כ"כ הטור. ומה שדנים ביום, היינו אפי' אחרי כמה ימים, כיון שראיתם הייתה ביום, משא"כ בראו בלילה דאז לא מהני שמיעה בלילה ולא מהני גם ראייה לדון עליה, עד שיעידו לפניהם אחרים. סמ"ע ס"ק ט"ו.

ב. תוס' כתובות כ"ב ע"ב. ונ"י שם כת' אבל בדרכן עד נעשה דיין, וכן המחבר בסי' מ"ו כת' שעד הרואה בלילה נעשה דיין בקיום שטרות שהם דרכן, ועיין בסמ"ע ס"ק ט"ז. והש"ך כתב בשם הב"ח דבראוהו ביו"ט או בשבת שאין דנים בהם הגם שזה מדרכן

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

דנים, דעד נעשה דיין.

עין משפט ב. אר"ח סימן תקפו סעיף א

א. השופר של ר"ה מצותו בשל איל וכפוף^ג, ובדיעבד כל השופרות^ד כשרים בין פשוטים בין כפופים ומצוה בכפופים יותר.

ב. שופר של פרה פסול^ה בכל אופן, וכל קרני רוב החיות^ו שהם עצם אחד ואין להם מבפנים זכרות פסולים.

הגה: שופר בהמה טמאה פסול^ז.

מגזירה שמא יכתוב, מ"מ אינם יכולים לדון דכל מה דתיקון רבנן כעין דאורייתא תיקון, והט"ז תמה על זה והסיק דיכולים לדון בכה"ג וכן העלה התומים והקצות ע"ש. ועוד כתב הש"ך בסי' מ"ו דעד שחתום בשטר אינו דן באותו שטר עצמו וכן הוא מכתובות ק"ה ע"ב ורמב"ם פכ"ג מהלכות סנהדרין.

ג. מימרא דר' אבהו בר"ה ט"ז, ודוקא של ר"ה אבל של תעניות או של יוה"כ דיוכל א"צ. מ"ב אות א'.

של איל, כדי לזכור לנו עקידת יצחק. וכפוף, כדי שיכופו לבם בתפלה. ואיל הוא מבין י"ג חודש ויום אחד ומעלה, אבל לפני זה אין הוא נקרא איל. וה"ה דכל מיני כבשים אפי' נקבה הם בכלל זה.

והש"ך וכתחלה יותר משל איל, שהוא אינו אלא למצוה מן המובחר. ט"ז ס"ק א'. אבל הב"ח ס"ל דשניהם שווים ושניהם בדיעבד, וכתב המ"ב אות ה' דמסקנת הפוסקים כפוף עדיף כדברי הט"ז.

ד. כגון של יעלים ועזים. טור.

ה. משום שהוא קרן, ואף שכל השופרות נקראו קרן מ"מ של פרה נקרא רק קרן לבד, ב"י מגמ'.

וה"ה של שור פסול. מ"ב אות ו'. וקרני הבופלו שהוא שור הבר פסולים. כה"ח אות י"א. ו. כגון של ראם וצבי. מ"ב אות ז'. והפר"ח כתב דהרא"ם הוא מין חיה טהורה היא, וכ"כ המ"א בס"ק ג', וכן עיקר.

ז. שנאמר למען תהיה תורת ה' בפניך מהמותר בפניך, ואף שהוא נבלה או איסור אחר, בפני קרינן ביה. מ"א ס"ק ג'.

דף כו:

אור"ח סימן תקפו סעיף א

עין משפט ד.

עין בסעיף הקודם